

DZIENNIK BERLIŃSKI

wychodzi codziennie
(wódecz niedziel i świąt).

Adres redakcji i administracji:

BERLIN W., Schillerstrasse 33.

Telefon: Starnik 7346.

Pracownia księgowo-cenowa: Berlin NW 7, nr. 408

EKSPEDYCJA: Bytom OS. (Beuthen OS.) Kurfürstenstr. 19

Cena abonamentu na pocztę miesięcznie 1,65 mk.
Wysyłka pod opaską w Niemczech 2,75 mk. złote.
Abonament w agencjach 1,65 mk. miesięcznie
Cena ogłoszeń w Niemczech
— Za 1 milimetr okoliczności 10 fenigów. —

Rok XXXII

Wtorek, 17-go kwietnia 1928

Nr. 88

Składajcie na fundusz wyborczy!

Trojaki wybory.

Dzień 20 maja br. będzie dla wszystkich obywateli i obywaterek Rzeszy Niemieckiej i Państwa Pruskiego dniem niezmiernie ważnym.

W dniu tym bowiem w Rzeszy Niemieckiej odbędą się wybory do parlamentu.

W dniu tym pozatem w Państwie Pruskiem odbędą się wybory do sejmiku.

W dniu tym wreszcie w niektórych gminach odbędą się wybory do rad gminnych.

Dzień 20. maja br. będzie zatem dniem trojakieli wyborów: wszyscy obywatele i wszystkie obywatelki Rzeszy Niemieckiej, wszyscy obywatele i wszystkie obywatelki Państwa Pruskiego oraz wszyscy mieszkańcy i wszystkie mieszkanki poszczególnych gmin w dniu 20 maja mają głosami swymi wybrać najwyższe przedstawicielstwo ustawodawcze dla Rzeszy Niemieckiej, dla Państwa Pruskiego oraz dla swej gminy.

Parlament niemiecki, sejm pruski i poszczególne rady gminne wybrane zostaną dnia 20. maja br. na przeciąg czterech lat. Od tego, kogo ludność dnia 20 maja br. wybierze, zależeć będzie, jakie w ciągu następujących czterech lat rządy mieć będziemy w Rzeszy Niemieckiej, w Państwie Pruskiem i w poszczególnej gminie.

Ludność musi zdać sobie z tego sprawę, by zrozumieć wagę wyborów. Zrozumiawszy ją, niewątpliwie każdy pospieszy, by w dniu 20 maja br. spełnić obowiązek wyborczy.

Nie wystarczy jednak chcieć głosować w dniu 20. maja. Trzeba pozatem móc głosować. Możnaść zaś głosowania zależy m. i. od tego, czy uprawniony wzgl. uprawniona do głosowania są zapisani na listy wyborców. Bez takiego zapisania na liście wyborców nikt nie może głosować w dniu 20. maja ani w wyborach parlamentarnych, ani sejmowych, ani też gminnych.

Dlatego to każdy przed dniem 20. maja sprawdzić musi, czy nazwisko jego, jego członków rodziny, krewnych i znajomych, uprawnionych do głosowania, zapisane są na listach wyborców. W tym celu gminy listy wyborcze wykładają do użytku publicznego, by każdy mógł w nie wejrzeć, je sprawdzić i zażądać wprowadzenia w nich zmian koniecznych.

Listy wyborców dla wyborów parlamentarnych i sejmowych wyłożone będą w czasie od 29. kwietnia do 6. maja.

Listy wyborcze dla wyborów gminnych — w gminach, w których wybory gminne rozpisano na dzień 20. maja — są wyłożone od 15. do 28. kwietnia.

Pamiętać należy o tem, by wobec dwojakich wzgl. trojakieli wyborów w d. 20 maja skontrolować w wyżej podanych terminach listy wyborców. Tylko przez taką kontrolę zapewnimy sobie zapisanie nasze na listy wyborców, co stanowi konieczny warunek zapewnienia nam możności oddania głosów w dniu 20 maja.

Pamiętajmy o tem.

Pamiętajmy o tem z względu na wagę dnia 20. maja, w którym to dniu odbywać się będą wybory parlamentarne i sejmowe a w niektórych gminach ponadto jeszcze wybory gminne.

Zmniejszenie bezrobocia w Wojew. Śląskiem

Bytom. Niemieckie telegraficzne biuro Wolffa podaje z Katowic wiadomość, że liczba bezrobotnych w Województwie Śląskiem stale się zmniejsza. W ubiegłym tygodniu liczba ta zmniejszyła się o 852 osoby, które znalazły zatrudnienie i zarobek w Województwie Śląskiem.

Pruskie rządowe przygotowania wyborcze.

Berlin. (C. P.) Na konferencji pruskich nadprezydentów, prezydentów prowincji i innych wyższych urzędników pruskich ministerstw, oświadczył minister spraw wewnętrznych, Grzesiński, że według raportów prezydentów prowincji ludność wiejska jest przygnębiona i rozdrażniona z powodu nie zbyt pomyślnych stosunków gospodarczych. Oprócz tego nieodpowiedzialni demagogiczni przewodcy podburzają ludność. W międzyczasie nastąpił względny spokój, jednak agitacja taka, która czyni rząd odpowiedzialny za wszystkie niedomagania, odegra wielką rolę zwłaszcza na wsi.

Wobec tego zbliżająca się walka wyborcza nakłada na czynniki administracyjne jeszcze większą odpowiedzialność i pracę. Każdy obywatel ma prawo zupełnie swobodnego udziału w walce wyborczej i swobodnej agitacji za swymi poglądami. Rząd i władze państwowe miałyby za tem obowiązek, zapewnić wyborcom swobodną walkę wyborczą. Dlatego minister polecił prezydentom i nadprezydentom, by znieśli wydane zakazy dotyczące gazet i stowarzyszeń, również istniejące jeszcze ograniczenia co do swobody przeprowadzania się.

Minister podkreślił również konieczność zastępowania i motywowania polityki rządu przed opinią publiczną. Rząd wychodząc z stanowiska demokratycznego, musi dbać o to, aby ludności dano możność dzięki

uczciwemu przedstawieniu, wyrobić sobie opinię o działalności rządu.

Według oświadczenia referenta ministerstwa spraw wewnętrznych mają listy wyborcze być wyłożone od 29 kwietnia do 6 maja. Jedynie w gminach, w których wybory odbędą się razem z wyborami do parlamentu i sejmiku, okres wyłożenia list do sprawdzenia, jest wyznaczony od 15 do 28 kwietnia.

Aby zabezpieczyć tajemnicę wyborczą, obwody wyborcze (Wahlbezirke) nie mogą być te same, jak obwody dworskie (Gutsbezirke). Dwór możliwie nie ma być lokalem wyborczym. Wybory do parlamentu i do sejmiku odbędą się z pomocą dwóch rodzajów kart wyborczych: karta wyborcza do parlamentu będzie w białym, do sejmiku w różowym kolorze. Obie kartki będą wkładane do jednej koperty.

Sekretarz stanu Krüger omówił także „Notprogramm“ dla rolnictwa i wskazał na to, że suma, wyznaczona z pruskiego budżetu na podniesienie rolnictwa, leśnictwa i kolonizacji, wynosiła w 1927 r. 139,2 milj. marek, podczas gdy w ostatnim roku przed wojną na te cele wydano tylko 58,3 milj. mk.

Dyrektor ministerjalny doniósł o rozwiązaniu obwodów dworskich. Uchwały ministerstwa, dotyczące rozwiązania, wyjdą w życie prawdopodobnie z dniem 1 października rb. Już teraz jednak bada i opracowuje się doręczone projekty.

Bezpieczeństwo propagandy wyborczej.

Berlin. (C. P.) Pruski minister spraw wewnętrznych polecił już teraz zestawić zbiór prawnych rozporządzeń o policyjnym traktowaniu zebrani i o użyciu prawa prasowego w okresie wyborczym.

Według konstytucji Rzeszy i prawa o towarzystwach (Reichsvereinsrecht) mają wszyscy obywatele niemieccy prawo zgromadzać się bez zameldowania i bez specjalnego zezwolenia. Z tego wyrasta dla policji obowiązek obrony tych zebrani. Zapobiegawcze zakazy zebrani są dopuszczalne tylko dla zapobieżenia bezpośrednio niebezpieczeństwu publicznemu i wtedy, jeżeli się wie z góry, że rozchodzi się o zebrania terrorystyczne. Prócz tego z powodu niebezpieczeństwa zarazy i jeżeli zebraniach toczą się rozprawy, zagrażające bezpieczeństwu republiki (Republikschutzgesetz).

Zarobkowe sprzedawanie, rozdawanie, oferowanie i przybijanie druków wzgl. obrazów na miejscach publicznych wymaga zezwolenia policji miejscowej. Prawo niezarobkowego rozdawania takich druków może być odebrane tylko osobom, którym nie udzielono legitymacji. Na czas wyborów poczaszwszy od urzędowego ogłoszenia terminu wyborczego aż do ukończenia aktu wyborczego, nawet zarobkowe rozdawanie druków w

celach wyborczych, nie wymaga specjalnego zezwolenia.

Przeciw plakatom może policja wystąpić tylko „w ramach swych ogólnopolicyjnych upoważnień“. Urzędowo nadmienia się jednak wyraźnie, że trzeba zaniechać każdego drobnostkowego wkraczania.

Obłożenie aresztem druków może w zasadzie nastąpić przez rozporządzenie sędziego. Policja ma mieć prawo obkładania aresztem, jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo, że druk nie odpowiada §§ 6 i 7 ustawy prasowej, t. zn. jeżeli brakną nazwisko i miejsce zamieszkania wydawcy, autora, a przy gazetach — redaktora odpowiedzialnego. Dalej, jeżeli rozdaje się druk mimo zakazu. Również może policja obłożyć aresztem druki, jeżeli ich treść sprzeciwia się rozporządzeniom Kodeksu Karnego (Strafgesetzbuch) lub prawa o bezpieczeństwie republiki (Republikschutzgesetz), zwłaszcza jeżeli nawołują do gwałtów lud do oporu przeciw władzy państwowej. Ale w tym wypadku obłożenie aresztem nastąpić może tylko wtedy, jeżeli zachodzi naglące niebezpieczeństwo, że mogłyby mieć miejsce zbrodnie lub przestępstwa.

Mowa ministra Stresemanna.

Berlin. (PAT.) Na kongresie niemieckiej partii ludowej w Saksonii w Lipsku minister Stresemann wygłosił mowę, w której oświadczył, że partia ludowa stosuje się do chwili, raz idzie z prawicą, drugi raz z lewicą i idzie ręką w rękę z każdym, kto tylko szczerze chce współpracować nad odbudową Niemiec. Linja polityczna niemieckiej polityki zagranicznej pozostać musi niezmienna bez względu na przynależność danego ministra do partii prawicowej, lub lewicowej. W ciągu ostatnich 5-ciu kwartałów minister nigdy nie zauważył, jakoby w sprawach polityki zagranicznej Rzeszy w tonie gabinetu istnieć miały jakieś zasadnicze różnice. Niemcy — oświadczył dalej minister — muszą starać się o to, aby na drodze pokojowej pracy powetować straty zadane im przez wojnę.

Górnicy westfalscy odrzucili orzeczenie rozjemcze.

Essen. (WTB.) W czasie rokowań, prowadzonych w Essen między kopalniami a robotnikami westfalsko-nadreńskimi o czas pracy i płacę, rozjemca wydał orzeczenie urzędowe.

Wszystkie związki zawodowe górników odrzuciły to orzeczenie. Na skutek tego położenie w węglowym przemyśle Zagłębia Ruhry uległo poważnemu zaostrzeniu.

Trzęsienie ziemi w Bułgarii.

Bukareszt. (PAT.) W niedzielę o godz. 11-tej rano odczuło tu kilkuminutowe trzęsienie ziemi, które zresztą nie spowodowało ani ofiar w ludziach, ani też szkód materialnych.